

Yayın Tarihi: 18.09.2022 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Gerçek faydalanıcı tanımının açıklanması

Gelir İdaresi Başkanlığı 05.09.2022 tarih VUK-145/2022-8 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde gerçek faydalanıcı tanımının açıklamasını yapmıştır.

Söz konusu Sirküler aşağıdaki gibidir.

1. Giriş

Başkanlığımıza iletilen talepler doğrultusunda, 529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci maddesi uyarınca gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Gerçek Faydalanıcının Belirlenmesi

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmak zorundadır. Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde aşağıdaki unsurlar bir bütün olarak dikkate alınarak tespit yapılır. Yine aynı Tebliğde açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı;

- Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,
- Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,
- (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri

ifade eder.

Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğin (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir. Söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılır.

3. Doğrudan ve Dolaylı Kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak yüzde yirmi beşten fazla hissesi olmadığı halde farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün yüzde yirmi beşi aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü nihai olarak kontrol altında bulundurduğu kabul edilir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde %80 x %40 = %32 oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

4. En Üst Düzey İcra Yetkisine Sahip Kişiler

"En üst düzey icra yetkisi"ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile, günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Vergi Usul Kanunu Sirküleri/145'e erişmek için [buraya](#) tıklayınız.

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne erişmek için [buraya](#) tıklayınız.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/gercek-faydalanici-taniminin-aciklanmasi>

Erişim Tarihi : 14.03.2026